Nurkowania POP: 007 Operacja Piorun

POP diving. Nasza wyprawa by odkryć, co uczyniło nurkowanie popularnym: bohaterowie ekranu lub powieści, którzy stali się kultowymi postaciami społeczności nurkowej.

Z wynikiem 1 miliarda dolarów zarobionych do 2011 roku, *Thunderball* (1965) jest drugim, po *Skyfall*, najlepiej zarabiającym filmem z serii o Bondzie. W *Operacji Piorun*, kino komercyjne czerpie pełnymi garściami z korzyści, jakie daje podwodne filmowanie i możliwości choreograficznych.

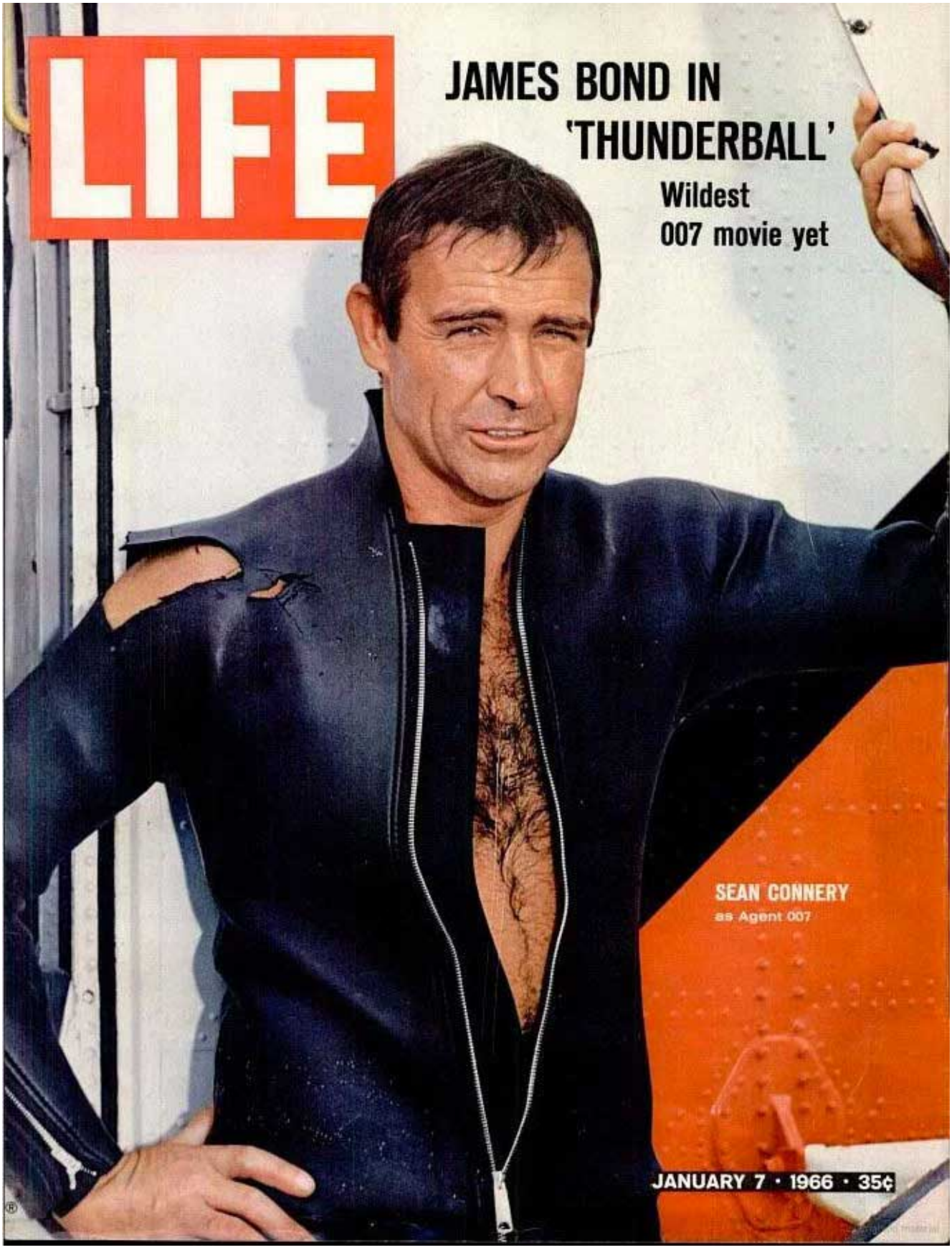

FILM

Bombowiec strategiczny RAF, Avro Vulcan (przenoszący bombę atomową na pokładzie) znika z ekranu radaru a następnie łagodnie opada na piaszczyste dno tak białe, że może to być tylko na wyspach Bahama. Tak jak w poprzednim filmie, *Goldfinger*, bomba atomowa w rękach czarnych charakterów

oznacza kłopoty, z których tylko James Bond może wybawić świat. Sean Connery, w najlepszej formie, cudem ratuje się z basenu pełnego rekinów, a zaraz w następnej scenie obściskuje się za koralowcem z Claudine Auger, dyżurną dziewczyną Bonda. W ten sposób pokazał publiczności, że pod wodą można robić różne rzeczy. Zwieńczeniem filmu jest wielka podwodna bitwa pomiędzy dobrymi a złymi, z użyciem harpunów i noży, którymi cięto węże średniego ciśnienia. Ten film niesie ze sobą zapach soli morskiej, talku i starego, czerwono-pomarańczowego neoprenu.

KONTROLA PARTNERSKA

Kamizelka wypornościowa jeszcze nie istniała. Pierwsza seryjna kamizelka pojawiła się na początku lat ’70, a film kręcono w ’65. *Thunderball* jest tryumfem noszaków i uprzęży z kordury. Nie wspominając o alternatywnym źródle powietrza do oddychania, które pojawiło się znacznie później.

OSTROŻNIE

Nurkowanie bez kamizelki wypornościowej oznaczało, że balast dobierało się z ogromną precyzją i trzeba było umiejętnie kontrolować oddechem objętość płuc. Nurkowanie bez alternatywnego źródła powietrza wymagało nauczenia się oddychania partnerskiego, techniki, która dzisiaj budzi lęk zarówno kursantów jak i instruktorów.

UWAGA. Wynurzanie (i zanurzanie) pokazane w filmie odbywa się z szybkością rakiety. Dokładnie tak, jak wymaga tego sytuacja: uniknięcie pchnięcia nożem, czy zębów rekina. Faktycznie to brak kamizelki wypornościowej pozwalał aktorom drugoplanowym poruszać się w wodzie jak freediverzy. A rezultatem tego było to, że jest filmem, przy kręceniu którego zanotowano największą ilość urazów ciśnieniowych. Innymi słowy: nie próbujcie tego w domu…

CZYSTA FIKCJA

Pilot bombowca oddycha na głębokości 30 metrów przez swoją maskę tlenową, która jest przeznaczona do użycia w samolotach wojskowych. Znajdź w tym dwie nieścisłości.

MIEJSKIE LEGENDY

Oto wspaniały gadżet Bonda, który jest marzeniem każdego nurka: mikrobutla z powietrzem sprężonym do superwysokiego ciśnienia, która ma rozmiar pióra wiecznego! Koncepcja ta co jakiś czas pojawia się w blogach, magazynach i na forum nurkowym. Swego czasu te sceny były tak przekonujące, że nawet Armia Brytyjska pytała o takie urządzenia. "Jak długo człowiek może wytrzymać pod wodą z tym urządzeniem?" pytał oficer z Królewskich Saperów. „Tak długo, jak długo umie wstrzymać oddech" – odpowiedział kierownik artystyczny.

DZIEDZICTWO

Dzięki *Thunderball*, nurkowanie przestało funkcjonować wyłącznie w filmach dokumentalnych i zajęło miejsce na liście życzeń do spełniania w społeczeństwie, które czerpało z efektów boomu ekonomicznego. Używany w filmie sprzęt i pojazdy, wśród których byli przodkowie skuterów podwodnych, wdarł się w świadomość dwóch pokoleń: zarówno zabawki jak i prawdziwy sprzęt nurkowy zapełnił okna wystawowe sklepów. Można powiedzieć, że *Thunderball* był najdłuższą reklamą nurkowania w historii.

Dzisiaj nurkowanie niemal zniknęło z głównego nurtu kina. Jest traktowane po macoszemu. Ale w latach ‘50 i ‘60 zaprzątało wyobraźnię wielu autorów. Nurkowanie dało szansę reżyserom i kamerzystom kręcić trójwymiarowe sceny filmowe. W ciągu kilku lat zaczął przedostawać się do kultury popularnej, stając się kultową formą aktywności. Z czasem fantastyka naukowa i podróże kosmiczne zajęły miejsce nurkowania w powszechnej świadomości, zamieniając podwodne krajobrazy pełne życia na sterylne wnętrza statków kosmicznych. A nowe marzenie było znacznie trudniejsze do spełnienia.

FAKTY I WCZEŚNIEJSZE WYDARZENIA

- Oscar w 1966 za efekty specjalne.
- Największa ilość scen podwodnych, około 40% wszystkich scen w filmie.
- Największa ilość nurków w jednej scenie, około 60.

WIĘCEJ

- 007 Operacja Piorun

ODWIEDŹ MIEJSCA NURKOWE

- Thunderball Grotto – What it’s like and What you Need to Know
- Into the Blue

WIDEO

- Cały film na Dailymotion
- Podwodna walka

PAMIĄTKI

- Podwodna walka. Gra planszowa
- Il Disco Volante (Latający spodek), yacht Largo. Model łodzi wykonany z drewna.